

CONTRA JOAN MARGARIT: DE LA INTEL·LIGIBILITAT I LA ININTEL·LIGIBILITAT

> Carles Hac Mor

hacmorxargay@worldoline.es

El poeta Joan Margarit ha escrit, imperativament, que «un poema s'ha d'entendre»; i li contestem que qualsevol poema es pot entendre i es pot no entendre. La intel·ligibilitat depèn de qui llegeix i de com aquest llegeix. Altrament, hi afegim que tot, qualsevulla cosa, des d'una frase incoherent, il·lògica, a una pedra, és al capdavant intel·ligible; de fet, doncs, la inintel·ligibilitat absoluta no existeix. Per tant, l'imperatiu de Margarit és, ben mirat, absurd.

També ha sentenciat, Margarit, que «només és vàlida la poesia que s'entén». I hi col·legim que es refereix a la poesia que ell entén. Així, per ell, la poesia que ell no entén no és vàlida. D'acord: no és vàlida per a ell, però ho pot ser per a altri.

Ultra això, hi pot haver una poesia invàlida per a Margarit i per a tothom, independentment que no l'entengui ningú o que sigui entenedora per a tothom; i aquesta invàlida pot ser engrescadora i pot no ser-ho.

I és que els conceptes de poesia vàlida i poesia invàlida són bàsicament subjectius, i en voler-los fer objectius de la manera com ho fa Margarit esdevenen ridículs.

A més a més, aquest poeta del retorn a l'ordre pontifica que amb la vinguda de les avantguardes (fa gairebé cent anys) «va sorgir la possibilitat d'una poesia que no deia res» (que era muda per als Margarit de l'època) i que aquesta poesia «s'havia d'admetre» (vol dir que algú l'admetia, que algú l'entenia) «en nom dels postulats de l'època», que segons ell ja no són vàlids (i en això donem la raó al pseudoteòric: certament a hores d'ara els postulats d'aquelles èpoques resulten obsolets).

Els conceptes de poesia vàlida i poesia invàlida són bàsicament subjectius, i en voler-los fer objectius de la manera com ho fa Margarit esdevenen ridículs

Tot amb tot, des d'alguns postulats d'avui (que no són pas els de les avantguardes), hi continua havent la possibilitat –que segons com pot ser exaltadora, i que a vegades és decebedora– d'una poesia que no digui res ni als Margarit ni a ningú. I per què cal renunciar a aquesta possibilitat? En virtut d'un antiavantguardisme, el de Margarit, tan tronat com ho és l'avantguardisme?

Avui, les avantguardes formen part de la tradició literària, s'hi han diluït, i pretendre esborrar aquesta part, ja indeslligable d'un tot, porta a Joan Margarit a no entendre, o, més ben dit, a no voler entendre, a rebutjar autoritàriament, la tradició literària actual, la qual reclama de ser superada o combatuda, sí, per bé que no des d'assertions carrinclones i anacrònicament populistes com les de Margarit.

Aquest poeta dels dogmes arnats ha arribat a dir que «s'ha d'acabar amb la impunitat del mal poeta», i, és clar, el mal poeta, per ell, per Margarit, és el que fa poemes que ell, Margarit, no entén i que, en conseqüència, troba que són dolents. I «acabar amb la impunitat» vol dir que se'ls ha de punir, de castigar, aquests poetes.

contra Joan Margarit

Opinions prepotents i toixes com aquestes de Joan Margarit mereixen el respecte que tota opinió hauria de tenir. Seria vil de demanar que sigui castigat per les seves opinions pedestres.

Ben segur que, com més ataquí i més es defensi Joan Margarit, més i més malament quedarà davant els qui ja l'hem desqualificat, si més no davant nosaltres mateixos, com a teoritzador de pa sucat amb oli.

Goya Gutiérrez, en un article a la revista *Alga* (número 54, Castelldefels, tardor del 2005), considera que l'afirmació de Margarit «només és vàlida la poesia que s'entén» comporta l'exclusió de la «poesia que sense dir res en concret» té «capacitat de suggeriment». Ben dít, tot i que no podem oblidar la poesia que no diu res de res, ni en concret ni en abstracte, que ni tan sols suggereix res i que pot ser molt interessant.

